اخبار کوتاه

فرزین: سکه های جدید بانک مرکزی وارد بازار می‌شود

رئیس کل بانک مرکزی از ضرب و عرضه سکه های جدید بانک مرکزی به بازار خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، محمدرضا فرزین رئیس کل بانک مرکزی با اعلام سیاست‌های جدید بانک مرکزی در حوزه طلا و سکه گفت: بانک مرکزی به دنبال تعدیل قوانین مربوط به واردات طلای کشور است؛ همواره تلاش داشتیم ذخایر طلای کشور افزایش یابد. اقدامات اخیر باعث افزایش ذخایر ارز و طلای کشور شد. تصمیم جدید ما این است که از چهارشنبه طلا در مرکز مبادله ارزی عرضه شود.

لوبا اشاره به حضور در مرکز نشر اسکناس وضرب سکه بانک مرکزی گفت: سکه جدیدی در دستور کار این مرکز است که به بازار عرضه می‌شود؛ سکه‌های جدید بدون تاریخ و به صورت تمام بهار آزادی با طرح جدید ضرب شده است.

رئیس کل بانک مرکزی تأکید کرد: از امروز عرضه طلا به بازار افزایش می‌یابد و این افزایش عرضه از طریق ضرب سکه‌های جدید و عرضه سکه‌های قبلی انجام می‌شود.

فرزین با تأکید بر اینکه سکه‌های جدید بانک مرکزی با سکه‌های قبلی ضرب شده تفاوت‌هایی دارد، تصریح کرد: نوان ضرب روزانه ۲۰ هزار سکه را داریم. فعلا با ضرب سکه تمام کار را شروع می‌کنیم.

وی با تأکید بر اینکه مرکز مبادله بستر مبادله طلا هم است و برنامه بانک مرکزی تقویت این مرکز است. گفت: فعلا قصد عرضه شمش در مرکز مبادله داریم؛ مقررات این کار در روزهای اخیر نهایی شده است. اگر بخواهیم سکه هم عرضه کنیم در آینده تصمیم گیری می‌کنیم.

نوسان نرخ ارز دلیل اقتصادی ندارد

تحلیل‌گر مسائل ارزی در رابطه با نوسان لدک بازار ارز گفت: ریسک‌های سیاسی معمولا روی نرخ ارز اثر می‌گذارند اما مسئله سیاسی یمن که هم‌اکنون رخ داده و از مرزهای کشور ما فاصله دارد و ارتباطی مستقیمی با ایران ندارد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، مسعود توکلی اظهار کرد: گاهی یک کشور وارد جنگ با سایر کشورها می‌شود. در این شرایط نرخ برابری ارز آن کشور در مقایسه با نرخ برابری ارز سایر کشورها دچار تلاطم می‌شود، و در نتیجه ارزش پول ملی آن کاهش پیدا می‌کند و نرخ طلا نیز افزایش می‌شود، اما هم‌اکنون ایران با هیچ کشوری وارد جنگ نشده؛ بنابراین دلیلی برای افزایش قیمت دلار وجود ندارد.

این تحلیل‌گر مسائل ارزی با بیان اینکه مشکلات منطقه به صورت مستقیم به اقتصاد و بازار ارز ایران ربطی ندارد، گفت: سفته بازان و دلالان اتفاقاتی که در نقاط مختلف دنیا رخ می‌دهد را با هدف منفعت جویی به اقتصاد و بازار ارز ایران ربط می‌دهند.

وی اضافه کرد: سوجویان در زمستان سال گذشته نیز با تهییج انتظارات تورمی به دلیل اخبار سیاسی منفی، مهرماه امسال به بهانه جنگ غزه و دو هفته قبل به بهانه حادثه تروریستی کرمان، نرخ ارز بازار غیررسمی را افزایش دادند اما دیدیم که با تسلط بازارساز و فروکش کردن هیجانات، نرخ‌ها بسرعت به سطوح قبلی خود بازگشتند.

توکلی با اشاره به این موضوع که نرخ ارز به متغیرهای کلان اقتصادی کشور خودمان و با متغیرهای اقتصادی کشور مبدا یعنی آمریکا وابسته است، بیان کرد در ایران تغییری در پارامترهای اقتصادی رخ نداده بلکه هر چه جلوتر می‌رویم و با تکیه بر آمار اقتصادی و نظریه کارشناسان به این نتیجه می‌رسیم که نرخ رشد نقدینگی با شدت بیشتری کاهش پیدا می‌کند یعنی جهت تغییر متغیرهای اقتصادی مثبت است.

وی افزود: در فشار روزو هیچ اتفاقی و سیاست خاصی ایفاء نشده تا نرخ برابری دلار را تحت الشعاع قرار دهد؛ بنابراین موضوع کشور یمن و درگیری‌های سیاسی نمی‌تواند دلیل منطقی برای ایجاد تلاطم در بازار ارز باشد.

کارشناس مسائل ارزی در پایان تاکید کرد: تعدادی از دلالان قصد دارند با ایجاد نوسان از مردمی که دقش اقتصادی ندارند سوءاستفاده کنند؛ بنابراین افزایش نرخ دلار دلیل اقتصادی ندارد و موقتی است.

ایران چهارمین تولید کننده کیوی در جهان است

مدیرکل دفتر میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری وزارت جهاد کشاورزی گفت: ایران چهارمین تولیدکننده کیوی در جهان است.

به گزارش پیام آشنا، سه نوع رقم جدید کیوی با گوشت زرد (طلایی) و طعم متفاوت با اسامی طلوع (Sunrise)، گیلدا (Gilda) و زرین (Zarin) در کشور تولید و به ثبت رسید.

بنابراین گزارش، معرفی این ارقام در قالب یک برنامه تحقیقاتی جامع و هدفمند ۸ ساله با سه رقم جدید صورت گرفته که در نود و نهمین جلسه کمیته معرفی ارقام لوبی میوه در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال کشور ثبت شد.

این ارقام جدید بر اساس استانداردها و با در نظر گرفتن نوع فائقه مصرف کننده‌های داخلی و بین‌المللی معرفی شد و مدیرکل دفتر میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری وزارت جهاد کشاورزی در این خصوص گفت: سطح زیر کشت کیوی در کشور ۱۵ هزار و ۸۰۰ هکتار و تولید آن ۴۲۶ هزار تن است.

زهرا جلیلی مقدم با بیان این که ایران چهارمین تولید کننده کیوی در جهان است، اظهار داشت: سال گذشته حدود ۲۰۱ هزار تن کیوی به ارزش ۱۱۶ میلیون دلار از کشور صادر شده است.

وی رعایت استانداردهای بین‌المللی و کشورهای هدف در توسعه صادرات و اجرای عملیات خوب کشاورزی GAP در بهبود کمی و کیفی محصول را اثرگذار دانست.

جلیلی مقدم گفت: در میوه کیوی، زمان برداشت و زودرسی، شاخص طعم، رنگ گوشت، عملکرد در لحه مطلوب با ظاهری بازارپسند حائز اهمیت است ضمن آن که میزان ویتامین C و ماندگاری میوه و تحمل انواع تنش‌ها از دیگر صفات مهم کیوی در برنامه‌های اصلاحی است.

اختصاصی پیام آشنا

هدر رفت آب در بخش خانگی یا کشاورزی؟!

خانی نژاد- "تصفیه فاضلاب کار بسیار سختی است و همیشه منتظر بحران هستیم" این جمله را «لیلا حاتمی» رئیس قسمت بهره‌برداری از تصفیه خانه فاضلاب استان البرز» می گوید.

تیم خبرنگاران استان البرز روز نوزدهم دی‌ماه ۱۴۰۲ از تصفیه خانه ماهدشت بازدید کردند این بازدید با هدف تنویر افکار عمومی و استفاده از ظرفیت رسانه با هدف صرفه جویی و آموزش همگانی که در دستور کار شرکت آبفا البرز قرار گرفته است.

ماهدشت با برخورداری از زمین های کشاورزی یکی از مناطق کم آب استان البرز به شمار می رود با این حال اگرچه مسئولان جهاد کشاورزی البرز و کرج معتقدند که پساب تصفیه خانه ماهدشت برای آبیاری اراضی کشاورزی و فضاهای سبز مناسب است اما هنوز مشکلات در حوزه کشاورزی از سوی جهاد کشاورزی رفع نشده و راهکار اساسی برای حل معضل ارائه نشده است.

عملیات اجرایی ساخت تصفیه خانه فاضلاب کرج در سال ۱۳۸۳، در زمینی به مساحت ۳۸۰ هکتار در حاشیه روستای شهر قلعه ماهدشت آغاز شد. مدول اول این تصفیه خانه دارای دو فاز با ظرفیت کل ۳۸۰ هزار نفر بوده که فاز اول آن برای زیر پوشش بردن جمعیتی بالغ بر ۱۴۰ هزار نفر با استفاده از فرایند برکه تثبیت در سال ۱۳۸۶ به بهره برداری رسید.

فاز دوم از مدول اول تصفیه خانه کرج با اعتباری بالغ بر ۱۰۰ میلیارد ریال به افتتاح رسید با تکمیل این طرح، ظرفیت تصفیه‌خانه فاضلاب کرج افزایش یافت. هم چنین امکان تولید ۶۷۰ لیتر درثانیه پساب برای استفاده در بخش کشاورزی وآبیاری فراهم شده است.

به گفته مدیر عامل آبفا البرز بخش دوم فاضلاب کرج با عملیات تکمیلی با سرعت بیشتر در حال اجرا است که هم اکنون بخش مایع آن به صورت آزمایشی وارد مدار بهره برداری شده است.

مدول اول این تصفیه خانه از سال ۱۳۸۶ به روش لجن فعال با ظرفیت ۵۸ هزار مترمکعب در شبانه روز وارد مدار بهره‌برداری شده بود و اکنون احداث مدل دوم آن به روشی کاملا متفاوت و مکانیکال با همان ظرفیت، دارای ۸۵ درصد پیشرفت فیزیکی دارد.

میکروارگانیسم های زنده بسیار حساس هستند که به تغییرات محیطی واکنش نشان می دهند، تصفیه خانه بزرگ شهر کرج در محله جنوب کرج واقع شده که به اشتهای تثبیت با هدف استفاده کشاورزی گیاهان غیر مثمر نه گیاهان مثمر به بهره برداری رسید.

نامداری می گوید: فرایند تصفیه فاضلاب در فاز دوم به روش لجن فعال (MLE) بوده و ظرفیت آن همانند بخش اول ۵۸ هزار متر مکعب در شبانه روز است.

تاکید مسئولان مربوطه مبنی بر استفاده بودن پساب خروجی تصفیه خانه کرج و قابلیت توزیع در مصارف کشاورزی، صنعتی و تزریق سفره های زیر زمینی است.

تایش از این نیز استاندارد البرز تاکید داشت تا پایان تابستان امسال باید پساب تصفیه شده تصفیه خانه ماهدشت به اراضی کشاورزی منطقه برسد.

نحوه عملکرد تصفیه خانه فاضلاب کرج در مدول دوم به روش (MLE) با همان روش تصفیه و حذف مواد مغذی ازت و فسفر در سیستم‌های تصفیه فاضلاب انجام می‌شود و پساب خروجی آن قابلیت استفاده در بخش‌های کشاورزی، صنعت و تزریق به سفره‌های زیرزمینی را دارد.

در برآورد اولیه هزینه احداث مدول دوم این تصفیه خانه ۱۸ میلیون یورو (معادل هزار میلیارد تومان) بوده که در مدول دوم این تصفیه خانه نقش تجهیزات الکترو مکانیکی، بسیار فراتر از مدول اول آن است و پساب خروجی آن با کیفیتی بسیار بالا برای استفاده در کشاورزی، صنعت و تزریق به سفرهای زیرزمینی استفاده خواهد شد.

با بهره برداری از این طرح نسبت برخورداری استان البرز از شبکه فضلاب ۳۸ درصد به ۴۴ درصد رسیده که میزان تصفیه فاضلاب به ۱۱۳ هزار متر مکعب در روز افزایش است.

وجود آب در سیاره زمین، ما را نسبت به بقیه سیارات متمایز کرده است و تلاش بشر برای دست یافتن به سیارات دیگر و وجود آب در آن از قرنها پیش مورد مطالعه قرار گرفته است. در حالی که تنها سه درصد از ۱۰۰ درصد آب روی کره زمین شیرین است، مصرف بیش از اندازه از منابع طبیعی، پاسخگوی تقاضای مصرف آب فعلی نیست.

مناطق زیادی وجود دارد که منابع آب شیرین کافی نیستند. در چنین مناطقی، فقدان آب کافی برای تأمین آب آشامیدنی و نیازهای بهداشتی، در واقع تهدید برای سلامتی انسان است و از این رو تلاش بشر دست یابی به اکوسیستم سالم است.

چالش های پیش روی تغییرات اقلیمی، جمعیت رو به رشد و زندگی شهرنشینی است که بیشتر ما را با کمبود آب مواجه کرده است. در واقع انسان ها باعث تغییر محیط شده اند و با دخالت در طبیعت چرخه آب را تغییر داده و کمیت و کیفیت آب را دچار چالش کرده اند.

در سراسر جهان ، تقریباً ۹۰۰ میلیون نفر هنوز به آب سالم دسترسی ندارند و حدود ۶۴ میلیارد نفر یعنی تقریبا نیمی از جمعیت کشورهای در حال توسعه به بهداشت کافی دسترسی ندارند.

تخلیه بی رویه فاضلاب، همچنین دارای پیامدهای گسترده ای برای سلامتی اکوسیستم های آبی است که انعطاف پذیری تنوع زیستی و خدمات اکوسیستم را که سلامت انسان به آن بستگی دارد تهدید می کند.

کشاورزی بزرگترین مصرف کننده آب است که تخمین زده می شود ۷۰ درصد از کل آب شیرین جهانی را به خود اختصاص دهد و بیشتر این آب را به سیستم برگرداند. نیاز روزانه آب آشامیدنی به ازای هر نفر ۲-۴ لیتر است، اما برای تولید غذای روزانه یک نفر ۲۰۰۰ تا ۵۰۰۰ لیتر آب لازم است. بهینه سازی روش های کشاورزی از جمله تکنیک های آبیاری، روش های کوددهی و کاهش تبخیر آب و انتخاب محصولات، می تواند با کاهش بعدی در تولید فاضلاب، مقدار قابل توجهی از آب را ذخیره کند.

فاضلاب تولید شده از کشاورزی و تولیدات دامی روستایی و همچنین مناطق شهری در داخل کشور در واقع مرحله اول تولید و آلودگی فاضلاب است و یک چالش قابل توجه برای کاربران پایین دست است. مشخصه آن آلاینده های آلی و غیر آلی است: نشات گرفته از محتویات محلول در کودها، رواناب های شیمیایی (مانند آفت کش ها)، زباله های انسانی، کود دامی و مواد مغذی.

استمرار پدیده خشکسالی و کاهش منابع آب سطحی و زیر زمینی در استان البرز سبب شده تا زمین های کشاورزی و صنعتی در بخش های ماهدشت و اشتهارد بهره چندانی از آب سالم نداشته و فاقد استانداردهای لازم باشند.

در حال حاضر بحران کم آبی در بخش های کشاورزی و صنعتی فضای سبز بیشتر خود را نشان می دهد که ساخت تصفیه خانه ماهدشت گامی برای حل بخشی از مشکلات این استان است.

منابع مختلف دیگری در بخش صنعت است که به طور کلی، ۵ تا ۲۰ درصد کل مصرف آب به صنعت می رسد. آب در بسیاری از فرآیندهای صنعتی مانند گرمایش، سرمایش، تولید، تمیز کردن و شستشو یک نیاز مهم است و این امر باعث تولید بخش قابل توجهی از کل فاضلاب می شود. نبود امکانات پیشرفته در مراکز صنعتی و برگشت و تصفیه فاضلاب در این مراکز یکی دیگر از مشکلات حوزه آب و فاضلاب است.

در سالهای اخیر تغییر در اقلیم آب و هوایی جهانی و بالطبع ایران، میزان دسترسی به آبه زمان و شدت بارندگی با دوره زمانی بدون باران بر کیفیت آب رودخانه ها و دریاچه ها تاثیر گذاشته و از حجم آن کاسته است بنابراین زمان بسیار گذشته اما هنوز راهکاری برای کنترل این موضوع اندیشیده نشده است.

و اما راهکار آبفای البرز...

مدیریت آب و فاضلاب استان البرز ذاتاً با مدیریت کل زنجیره آب مرتبط است. ضروری است که مدیریت فاضلاب به عنوان بخشی از مدیریت مبتنی بر اکوسیستم یکپارچه در نظر گرفته شود. چگونگی استفاده و استفاده مجدد از آب کلید موفقیت در تأمین نیازهای عظیم آب شهری دو برابر اندازه فعلی آن. گسترش کشاورزی برای تأمین جمعیت استان البرز است و تأمین تقاضای روزافزون برای انجام فعالیت های کشاورزی است. استان البرز نیازمند سرمایه گذاری در بخش توسعه زیرساخت های آب و ارتقا مدیریت بهبود یافته فاضلاب است. با این حال، این امر نه تنها به سرمایه گذاری بلکه به برنامه ریزی و مدیریت یکپارچه دقیق و جامع آب و فاضلاب، در سطح ملی و شهری نیاز دارد. این باید از کل زنجیره تامین و دفع آب شامل مدیریت اکوسیستم (از جمله آبهای ساحلی) بهره‌وری و تولید کشاورزی ، تصفیه فاضلاب و تمرکز بیشتر بر برنامه ریزی شهری فرا رود. اقدامات پیشگیرانه حجم و میزان آلودگی آب را کاهش می دهد.

تغییر الگوی مصرف به سمت رویکردهای جدید و نوآورانه که شامل مدیریت عقلانه تر، سرمایه گذاری های خردمندانه و نوآوری های تکنولوژی در بخش کشاورزی و جلوگیری از هدر رفت آب در بخش کشاورزی و صنعتی نیازمند همت و تلاش ورزی مربوطه است. اطمینان از مناسب بودن سرمایه گذاری ها در این دو بخش موجب تقویت اقتصاد، افزایش بهره وری نیروی کار و کاهش فقر می شود. برای کاهش حجم و آلودگی فاضلاب تولیدی، نحوه تصفیه یا حتی استفاده مجدد از زباله و چگونگی انجام آن به روشی پایدار و مقرون به صرفه به نوآوری نوین نیاز دارد.

اما نقش آموزش، بسیار حیاتی است و باید نقشی اساسی در کاهش حجم کلی و محتوای مضر فاضلاب تولید شده داشته باشد. به طوری که راه حل ها پایدار باشند.

درک بیشتر از ارتباط بین فاضلاب و بهداشت، عملکرد اکوسیستم و مزایای بالقوه استفاده مجدد از فاضلاب، در کمک به توسعه و بهبود رفاه می تواند جذب اینکارات را افزایش دهد. ضروری است که آموزش و تعامل ذینفعان در همه بخش ها شامل مسترسی به راه حل ها و از نظر فرهنگی خاص باشد. آموزش، همراه با آگاهی، حمایت و سرپرستی باید در سطوح مختلف از جمله توسعه مهارتهای حرفه ای برای بهبود همکاری بین بخشی و برنامه ریزی مالی چند ساله مورد توجه قرار گیرد.

رئیس سازمان توسعه تجارت اعلام کرد

ابلاغ مصوبه واردات خودروهای برقی

رئیس سازمان توسعه تجارت از ابلاغ مصوبه واردات خودروهای برقی با پیگیری‌های وزارت صمت خبر داده و اعلام کرد که سقف قیمتی برای خودروهای برقی برداشته شده است.

به گزارش پیام آشنا، مهدی ضیغمی در اعلام به رسانه‌ها از ابلاغ مصوبه واردات خودروهای برقی با پیگیری وزارت صنعت، معدن و تجارت و البته خود شخص وزیر خبر داد.

طبق اعلام رئیس سازمان توسعه تجارت، در مصوبه واردات خودروهای برقی، سقف قیمتی برداشته شده و سود بازرگانی یک تا ۲۶ درصد در نظر گرفته شده است.

به گفته این مقام مسئول محدودیت واردات خودروی برقی با هر قیمتی صرفا به صورت کلی، برای خودروهای آمریکایی وجود دارد و طبق ابلاغیه هر خودرویی با هر قیمتی (جز برند امریکایی) منع ورود ندارد.

ضیغمی تاکید کرد از سوی دیگر طبق این مصوبه، خودروهای برقی می‌توانند به لحاظ قیمتی بسیار رقابتی باشند و خودروهای با کیفیت امکان ورود خواهند داشت.

قائم مقام وزیر ارتباطات:

افزایش قیمت جدیدی در تعرفه اینترنت رخ نداده است

رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی گفت: خبری افزایش قیمت اینترنت ثابت مربوط به افزایش ۳۴ درصدی اینترنت است و خبر جدیدی نیست.

به گزارش پیام آشنا، «امیر لاجوردی» با انتشار پستی در شبکه اجتماعی ایرانی خود، نوشت: خبری که در رسانه‌ها مبنی بر افزایش قیمت اینترنت ثابت منتشر شده مربوط به خبر افزایش ۳۴ درصدی اینترنت است که در روزهای قبل هم اعلام شد و خبر جدیدی نیست.

قائم مقام وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات افزود: افزایش قیمت ۳۴ درصدی اینترنت شامل اینترنت ثابت و همراه بوده و البته مشمول ترافیک داخلی نیست.

وی همچنین در پاسخ به یکی از کاربران که گفت قرار بوده تا قیمت اینترنت ثابت را ارزان تر نگه دارید تا کاربران به جای اینترنت همراه از اینترنت ثابت استفاده کنند، اعلام کرد: به همین دلیل «حداکثر» تعرفه سرعت ۲۰ و ۵۰ مگابیت‌برثانیه بجای ۳۴ درصد به ترتیب ۱۶ و ۷ درصد افزایش یافته است.

معاون وزیر ارتباطات تاکید کرد: قیمت اینترنت با سرعت بالاتر نیز به دلیل رقابتی شدن توسعه‌ی قیمت در کشور شکسته خواهد شد.

متن آگهی فراخوان عمومی

بسمه‌تعالی

اداره کل بهزیستی استان البرز در نظر دارد نسبت به ۱- واگذاری صلحی مغازه مجتمع بهزیستی شهید صدوقی ۲۰- واگذاری اجاره ماده ۲۸ طبقه همکف مرکز توانبخشی فجر نظرآباد، در قالب قرارداد اجاره یکساله اقدام نماید. لذا متقاضیان محترم می توانند با مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیک دولت به آدرس www.setairan.ir نسبت به دریافت اسناد و شرایط برگزاری مزایده اطلاع حاصل نمایند. شناسه آگهی: ۱۶۴۱۲۲۱

یادداشت

نگاه نهان بودجه به بازار کار

در تحلیل اثرات بودجه بر بازار کار و اشتغال در وهله نخست باید دید، رویکرد بودجه به ایجاد ثبات اقتصادی چیست؟ البته هرچند تلاش دولت این است که در بودجه امسال با رویکرد انقباضی مبتنی بر کنترل نرخ تورم و اتکا به منابع پایدار، ثبات اقتصاد کلان را فراهم کند اما باید دید تاثیر این رویکرد بر کسب‌وکارهای بخش خصوصی به‌عنوان محرک اصلی ایجاد اشتغال در کشور چگونه است؟ در این راستا در ابتدا شرایط رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال در کشور بررسی می‌شود.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که در سه‌سال گذشته عملکرد تشکیل سرمایه ثابت به‌عنوان موتور محرک رشد مناسب نبوده است و غالب رشدهای ایجادشده از محل استفاده از ظرفیت خالی اقتصاد و کاهش اثرات کرونا بر بخش خدمات است. گمانه‌زنی پیش‌بینی تاثیر شوک‌های خارجی (از قبیل تنش‌های ژئوپلیتیک، تغییرات آب‌وهوایی و تنش‌های موجود در منطقه) و تشدید رکود اقتصادی نیز وجود دارد. البته در بازار کار روند رو به بهبود بازار کار و مصادیق آن (در افزایش نرخ مشارکت و کاهش نرخ بیکاری) دیده می‌شود، اما به دلیل نبود همبستگی بین رشد و اشتغال ایجادشده، دوام و کیفیت اشتغال ایجادشده محل بحث است؛ به‌طوری که چهار نمودار ارائه‌شده نشان می‌دهد که جریان شاغل به شاغل در همان بخش طی سال ۱۴۰۰ به ۱۴۰۱ روند کاهشی داشته و جریان شاغل به شاغل در بخش دیگر، افزایش یافته است. این موضوع نیز نشان‌دهنده ناپایداری مشاغل ایجادشده است. مجموعه شواهد مذکور کیفیت پایین اشتغال ایجادشده و فقدان ثبات و پایداری مشاغل را نشان می‌دهد. با شواهد موجود، انتظار می‌رود که بودجه سال ۱۴۰۳، به‌عنوان مهم‌ترین سند تقنینی سالانه کشور، این چالش‌ها را مدنظر داشته باشد.

اگر بخواهیم تاثیر بودجه بر بازار کار و ایجاد اشتغال را در چند محور طبقه‌بندی کنیم، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: احکام ضمنی بودجه (رویکرد بودجه نسبت به ثبات اقتصاد کلان، منابع و مصارف بودجه، میزان کسری بودجه، راه‌های تامین کسری بودجه، احکام مربوط به نرخ ارز و تورم)، بودجه و نهادهای بازار کار (از قبیل احکام بیمه‌های، بازنشستگی و حقوق و دستمزد، احکام مربوط به سیاست‌های فعال بازار کار) و در نهایت احکام صریح لایحه در خصوص ایجاد اشتغال.

برآساس نظر کارشناسان، یکی از نقاط قوت لایحه بودجه ۱۴۰۳، برآورد دقیق‌تر منابع و انکا به منابع پایدار است، اما بحثلیل بسط‌نیافتن در منابع، بیش‌برآوردی منابع و عدم‌شفافیت لازم در مصارف (از جمله هدفمندی یارانه‌ها)، احتمال کسری بودجه نیز وجود دارد که در جای خود بی‌ثباتی اقتصاد کلان را تشدید می‌کند. علاوه بر این، بخش مهمی از منابع بودجه از محل مالیات‌ها در نظر گرفته شده است؛ به‌طوری که سهم مالیات از منابع عمومی ۵۵.۵ درصد در نظر گرفته شده و رشد مالیات اشخاص حقوقی ۵۳.۵ درصد پیش‌بینی شده است. هرچند سهم بخش خصوصی و دولتی در این میان تصریح نشده است، اما به هر حال بخشی از تحقق این منابع منوط به روق تولید و سودهی کسب‌وکارهاست که بدون تضمین ثبات در اقتصاد کلان، ظرفیتی محال است؛ کمااینکه رویکردهای غیرشفاف دولت در تضمین ثبات نرخ ارز و نرخ تورم، فضای اطمینان برای روق کسب‌وکارها را مختل می‌کند.

همچنین سیاست‌های کنترل ترازنامه‌های دولت برای کنترل تورم، مبتنی بر کاهش تسهیلات‌دهی بر بخش خصوصی یکی دیگر از ابزارهای محدودکننده بنگاه‌ها در تامین مالی است و می‌تواند مانع رشد و روق کسب‌وکارها در سال پیش رو باشد.

این در حالی است که در لایحه بودجه ۱۴۰۳، حکم صریح و مشخصی برای حمایت از کسب‌وکارهای بخش خصوصی یا شیوه‌های مختلف تامین مالی پیش‌بینی نشده و تنها در تبصره ۲ لایحه، منابع مالی برای حمایت از بنگاه‌های خرد، کوچک و مشاغل خانگی در نظر گرفته شده است که با توجه به عملکرد گذشته امید به تحقق آن هم بسیار کمرنگ است.

هزینه عمرانی یکی دیگر از محورهای بودجه است که می‌تواند اشتغال‌زایی را افزایش دهد. اما در لایحه بودجه ۱۴۰۳ اعتبارات عمرانی نسبت به قانون ۱۴۰۲ رشدی نداشته است.

همچنین ردی از ابزارهای نهادی جهت ایجاد اشتغال با کیفیت از جمله تقویت سیاست‌های فعال بازار کار، توسعه آموزش و مهارت‌آموزی در لایحه بودجه دیده نمی‌شود.

در کنار این موارد، مضیقه منابع تامین مالی و تلاش برای جلوگیری از کسری بودجه باعث شده است که دولت‌ها از ابزار کاهش میزان رشد حقوق کارکنان و بازنشستگان نسبت به تورم (پیش‌بینی تورم سال اجرای بودجه) برای کاهش هزینه‌های جاری خود استفاده کنند. این رویه طبعا کاهش قدرت خرید جامعه و حذف تدریجی طبقه متوسط کشور را در پی داشته است و تداوم این بی‌توجهی به کاهش تقاضای موثر، کاهش قدرت خرید و کاهش کیفیت مشاغل منجر خواهد شد.

در کنار این موارد، انتقادی که همیشه به رویکرد ایجاد اشتغال در کشور نیز وجود دارد و در لایحه بودجه ۱۴۰۳ نیز این رویه تکرار شده، این است که همواره رویکرد حمایتی اشتغال‌زایی بدون نظارت هدفمند در اعطای تسهیلات ارزان‌قیمت منتظر بوده است؛ غافل از اینکه اشتغال معلول ایجاد رشد اقتصادی است و در شرایطی که رشد اقتصادی و درآمد سرانه پایین است و افراد جامعه مشکلات معیشتی دارند، امکان انحراف در هزینه کرد این دست از تسهیلات افزایش می‌یابد.

به عبارت دیگر از آنجا که متقاضیان این دست از تسهیلات غالبا افراد فقیر و در سطح درآمدی پایین هستند، بنابراین هم امکان انحراف منابع و هزینه کرد آن برای رفع مشکلات معیشتی وجود دارد و هم اینکه اگر در مسیر تولید و اشتغال صرف شود، سبب اشتغال پایدار و روق تولید نمی‌شود. مع‌الوصف باید گفت اگر قرار است بنگاه‌های اقتصادی، هم در تامین منابع پایدار شریک باشند و هم ایجادکننده اشتغال باشند و ما روی هدفمندی برای حمایت از آنها نداشته باشیم، لااقل فضای اطمینان بنگاه‌ها را مختل نکنیم. چه‌بسا که یک فضای باثبات اما دشوار، بهتر از سیاست‌های غیرشفاف و غیرقابل پیش‌بینی است.

فاطمه عزیزخانی
کارشناس اقتصادی
Alborz.payam@gmail.com